

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-891/22-E

Název	Mateřská škola Hradisková, Jablonné nad Orlicí
Sídlo	Hradisková 619, 561 64 Jablonné nad Orlicí
E-mail	ms.hradiskova@atlas.cz
IČ	70 984 948
Identifikátor	600 103 854
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Bc. Lenka Prokopcová
Zřizovatel	město Jablonné nad Orlicí
Místo inspekční činnosti	Hradisková 619, Jablonné nad Orlicí Jablonské nábřeží 8, Jablonné nad Orlicí
Termín inspekční činnosti	26., 27. a 30. 5. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti provedené podle § 174 odst. 2 písm. b) až c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Mateřská škola Hradisková, Jablonné nad Orlicí (dále škola) se dvěma místy poskytovaného vzdělávání vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny. Na adrese Hradisková 619,

Jablonné nad Orlicí se nacházejí tři věkově smíšené třídy, v ulici Jablonské nábřeží 8, Jablonné nad Orlicí dvě třídy s dětmi rozdělenými podle věku.

Škola v době inspekční činnosti evidovala 115 dětí. V povinném předškolním vzdělávání bylo vykazováno 33 dětí, z nich pět mělo odklad povinné školní docházky. Ve škole se vzdělávaly čtyři děti se speciálními vzdělávacími potřebami. K předškolnímu vzdělávání jsou přijímány také děti mladší tří let a děti s odlišným mateřským jazykem.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Vzdělávání dětí vychází ze Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání „Rokem krok za krokem“ (dále školní vzdělávací program), který je společným východiskem pro práci učitelek v jednotlivých třídách. Obvyklá vzdělávací nabídka je pro naplňování cílů v přirozených podmínkách příležitostně obohacována aktivitami zejména společensko-kulturního a poznávacího charakteru. Některé vycházejí z kontaktů a spolupráce s dalšími partnery, např. místní základní škola, základní umělecká škola a hasiči. Opomíjena není realizace společných aktivit rodičů s dětmi. Přes uvedené aktivity je učitelkám při tvorbě třídních vzdělávacích programů ponechán dostatečný prostor k uplatnění vlastní nápaditosti a tvořivosti. V plánování konkrétní vzdělávací nabídky bylo patrné požadované propojení všech vzdělávacích oblastí, méně již cílená návaznost na závěry z pedagogické diagnostiky, případně potřeby věkově smíšené třídy. Po ukončení tématu probíhá hodnocení, jehož možný přínos mnohdy snižují chybějící dílčí informace o účelnosti vzdělávacího procesu (účinnost využitých metod a forem, konkrétní závěry pro další práci).

Ředitelka při řízení školy vychází ze svých dlouhodobých praktických a organizačních zkušeností. Pro řádné fungování školy vytvořila konkrétní pravidla. Část svých řídicích kompetencí delegovala na zástupkyni, která se významně podílí na zajištění chodu druhého místa poskytovaného vzdělávání. O provázanosti obou pracovišť svědčí nejen interní dokumentace (např. školní vzdělávací program a koncepce školy), ale i některá společná jednání pedagogické rady, která se zabývá organizačními i pedagogickými záležitostmi. Přesto se nabízí prostor k posílení hlubší vzájemné spolupráce. Pro řešení aktuálních potřeb jednotlivých pracovišť jsou realizovány také jejich vlastní porady.

Z uplatňovaných kroků vedení školy je patrná snaha udržet i postupně zlepšovat poskytované vzdělávání a podmínky s ním související na základě výsledků hodnoticích procesů (včetně kontrolní činnosti). Jejich přínos však někdy snižují nepřesné informace o skutečném stavu, případně se ne všechny přijaté závěry plně promítají do dalšího působení.

Vedení školy podporuje naplňování svých záměrů vytvářením podnětného prostředí, které je na základě finančních možností a za přispění zřizovatele průběžně zlepšováno. Ke zkvalitnění podmínek vzdělávání vhodně využívá i dotační programy (mj. personální podpora, odborně zaměřená tematická setkávání a spolupráce s rodiči, projektový den ve výuce).

Realizaci školního vzdělávacího programu zajišťuje téměř kvalifikovaný a stabilizovaný pedagogický sbor. Kolektiv učitelek doplňují čtyři asistentky pedagoga, které posilují vzdělávání ve třídách s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami. Podporován je profesní rozvoj pedagogických pracovníků formou dalšího vzdělávání. Ti toho v různé intenzitě využívají a posléze poznatky uplatňují ve své práci. Při výběru oblastí vycházejí z témat daných plánem nebo z osobních zájmů. K inovaci didaktických postupů nejsou příliš využívány vzájemné hospitace s předáváním pozitivních zkušeností a poskytováním

přínosné zpětné vazby. Té se učitelkám sice dostává od ředitelky, ale pouze v omezené míře, neboť její současné pojetí hospitační činnosti není plně optimální. Obdobné to je s rozložením přímé pedagogické činnosti některých učitelek, které by umožnilo při vhodnějším nastavení rozsáhlejší souběžné působení dvou učitelek na třídě v části dopoledního programu před pobytem venku. To by mohlo přispět k cílené diferenciaci a individualizaci vzdělávání dětí. I přes dílčí nepříznivé poznatky personální obsazení školy umožňuje naplňování školního vzdělávacího procesu.

Materiálně-technické zázemí školy umožňuje bezproblémové naplňování nastavených vzdělávacích záměrů, i když prostorové podmínky v místě poskytovaného vzdělávání Jablonské nábřeží 8 jsou méně vhodné pro realizaci náročnějších pohybových aktivit. Vnitřní prostředí školy je příjemné, funkčně zařízené a využívané k rozličným herním, vzdělávacím a jiným aktivitám i odpočinku. Rovněž tak kvalitní materiální vybavení v podobě hraček, stavebnic, dětských knih a různých didaktických pomůcek, které odpovídá věkovému složení tříd a napomáhá všeobecnému rozvoji dětí. Škola má v obou místech poskytovaného vzdělávání k dispozici zahradu, která je průběžně zvelebována. Dětem poskytuje kvalitní zázemí nejen pro aktivní herní a pohybové vyžití, ale i pro přímé seznamování s živou i neživou přírodou a její ochranou. K tomu je rovněž využíváno blízké okolí. Environmentální tématicke učitelky v poslední době věnují zvýšenou pozornost.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Organizace vzdělávání se odvíjela od nastaveného režimu dne, který umožňuje učitelkám pružně reagovat na aktuálně vzniklé situace. Přesto plynulost vzdělávacího procesu v některých třídách narušovaly prostoje v důsledku zvýšené organizovanosti spojené například s hromadnými přechody dětí ke společným činnostem nebo při stolování. Rovněž tím bylo potlačováno přijímání odpovědnosti dětí za vlastní jednání. Naopak příznivě působilo volné zařazení dopolední svačiny, kdy si její dobu v určeném časovém úseku děti volily samy.

K rozvoji dětí docházelo prostřednictvím spontánních a řízených činností, jejichž poměr byl přibližně vyvážený. Pouze v jedné třídě v čase před pobytem venku značně převažovaly didakticky cílené aktivity. To u části dětí snižovalo psychosociální pohodu. Při možnosti vlastních herních aktivit se dětem dostával prostor pro samostatné rozhodování a uplatnění svých námětů, což se odrazilo v jejich činnostech. Využívaly volně přístupné hračky, různé pomůcky a podle svého uvážení také připravené didaktické činnosti. Děti se věnovaly především manipulačním a konstruktivním aktivitám, při kterých uplatňovaly fantazii a manuální zručnost. V sídle na adrese školy nadšeně využívaly i prostor spojovací chodby k dynamickému pohybovému vyžití. Mnohé herní situace přirozenou cestou poskytovaly dětem příležitosti k domlouvání se o postupu, spolupráci a rozvíjení kamarádských vztahů.

Méně příležitostí k ovlivnění obsahu vzdělávání děti dostávaly v řízeném bloku dopoledních činností, které byly realizovány většinou se všemi společně. Přesto se do nich vlivem účinné vnější motivace a často i možnosti aktivní účasti převážně zaujatě zapojovaly. K jejich realizaci kromě tradičních metod práce (dovednostně-praktické a slovní) některé učitelky účinně využily i učení hrou a vytvářením modelových situací. Ze zhlédnutého vzdělávacího procesu i záznamů v třídních knihách je patrné omezené využívání skupinových činností s pestrou rozlišnou vzdělávací nabídkou.

Vzdělávací proces ve všech třídách doprovázela zřejmá důvěra mezi dětmi a dospělými. Napomáhalo tomu kladné přijetí, v případě potřeby přiměřená pomoc a průběžná ocenění, která zejména podněcovala pozitivní sebepojetí. Podstatně méně děti již dostávaly kvalitní

zpětnou vazbu o realizovaných aktivitách s naznačením možností dalšího rozvoje. To může dítěti napomoci v dalším záměrném pracovním úsilí. Příležitosti k zařazení vzájemného vrstevnického hodnocení a sebehodnocení k posílení zdravé sebereflexe využity téměř nebyly.

V průběhu dne vhodně docházelo k využití týdenního tématu. Vzdělávací nabídka převážně podporovala naplnění stanovených vzdělávacích cílů, ale ve vztahu k osvojování klíčových kompetencí dětmi se efektivita vzdělávacího procesu v dílčích případech snižovala. Důvodem bylo omezené respektování potřeb jednotlivců, případně věkově smíšeného kolektivu. To částečně kompenzoval uplatňovaný individuální přístup zejména v průběhu spontánních činností, někdy i v dílčích aktuálně vzniklých situacích. U dětí v povinném předškolním vzdělávání je patrné směřování k úspěšnému pokračování v prvním ročníku základní školy.

Didakticky zaměřená vzdělávací nabídka značně přispívala k získávání poznatků zejména z oblasti dopravních prostředků, mnohdy ve spojení s tematikou bezpečnosti. Patrný byl rozvoj paměti, někdy ve spojení s dobře kladenými otevřenými otázkami byly děti vedeny k přemýšlení, vybavování si poznatků a zkušeností. Součástí mnohých aktivit byl cílený nebo intuitivní rozvoj matematických schopností a dovedností předcházejících čtení a psaní. Docházelo například k rozlišování barev, nacházení společných znaků, upevňování pravidel orientace v základním počtu do deseti a rovněž v prostoru i v rovině. Zařazováno bylo poznávání obrazně znakových systémů (písmena, číslice) a pro posílení správné výslovnosti dětí kolektivní jazykové chvílky v podobě artikulačních a dechových cvičení. Realizace skupinové formy primární logopedické prevence není zřejmá.

Zařazené pohybové aktivity ve třídě plnily nejen funkci relaxační, ale i napomáhaly k rozvoji základních pohybových dovedností, zvládnutí prostorové orientace a někdy sladění pohybu s rytmem a hudbou. K podpoře tělesné zdatnosti docházelo i při pobytu venku, kde si zároveň děti utvářely základní povědomí o přírodním prostředí, mnohdy za přispění příležitostí k vlastnímu objevování. Toho se již dětem méně cíleně dostává v prostorách třídy, rovněž tak experimentování a podněcování logických úvah s vyvozováním závěrů a hledáním různých východisek řešení problémů.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vzdělávací proces, i přes některá méně příznivá zjištění, rozvíjí osobnost dětí, napomáhá jim v chápání okolního světa a učí je žít ve společnosti ostatních. Projevené výsledky vzdělávání dětí nejstarší věkové kategorie svědčí o postupném osvojování očekávaných výstupů a základů klíčových kompetencí. Dětem se dařilo respektovat základní společenská pravidla, přirozeně komunikovaly s vrstevníky, učitelkami a dalšími zaměstnanci školy. K sobě se chovaly převážně kamarádsky, dovedly řešit běžné situace, se kterými se setkávaly. Děti se bez potíží orientovaly v prostředí školy a zvládaly jednoduchou sebeobsluhu. Uměly zacházet s předměty denní potřeby, různými materiály, výtvarnými a pracovními pomůckami. Při činnostech se děti dokázaly přiměřenou dobu záměrně soustředit a dokončit zadaný úkol. Nenuceně vedly rozhovory, ve kterých si sdělovaly nejen poznatky a získané zkušenosti, ale také fantazijní představy. Jejich projevy prokazovaly získávání náležitých vědomostí o kulturním, společenském a technickém prostředí i rozmanitosti přírody. Z vyjadřování bylo patrné, že dosud některé starší děti nemají správně upevněnou výslovnost všech hlásek.

Ve škole jsou výsledky vzdělávání sledovány, v různé kvalitě vyhodnocovány a částečně zohledňovány při úpravě obsahu vzdělávací nabídky integrovaných bloků. Kromě toho

učitelky sledují vývoj jednotlivců prostřednictvím oproti minulé inspekční činnosti kvalitněji vedených záznamů, které jsou doplňovány závěry pro další pedagogické působení. Poznatky jsou učitelkami využívány v aktuálním pedagogickém přístupu nebo k posouzení školní zralosti, omezeně se již promítají do cíleného plánování individualizované vzdělávací nabídky. Záměrná podpora rozvoje je zřetelná u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Znatelná je rovněž zvýšená snaha učitelek minimalizovat možné riziko školní neúspěšnosti dětí s odkladem povinné školní docházky, i když bez plánů pedagogické podpory. V případě potřeby jsou s rodiči řešeny výchovně-vzdělávací problémy, nebo jim je doporučeno využít služeb dalších odborníků (např. logoped).

Závěry

Vývoj školy

- Zlepšení materiálně-technických podmínek vzdělávání, které napomáhají k realizaci předškolního vzdělávání,
- v některých třídách zvýšení plynulosti vzdělávacího procesu změnou organizace dopolední svačiny,
- zkvalitnění v oblasti vedení pedagogické diagnostiky, přetrvává však její neúplné cílené využívání (kromě dětí se speciálními vzdělávacími potřebami).

Silné stránky

- Podnětné materiální zázemí školy, které přispívá k naplňování vzdělávacích cílů,
- vhodné využívání školní zahrady i blízkého přírodního prostředí k přirozenému rozšiřování znalostí o přírodě a k rozvoji fyzické zdatnosti dětí,
- aktivní zapojení školy do dotačních programů, které přispívají ke zkvalitnění vzdělávacího procesu.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nižší účinnost hodnotících procesů.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zefektivnit hodnotící činnosti tak, aby docházelo k získávání objektivních poznatků ze všech oblastí souvisejících s činností školy, přijaté závěry důsledně využívat v dalším působení,
- propojovat plánování aktivit s poznatky z pedagogické diagnostiky a záměry dalšího didaktického působení, o které by bylo vhodné obohatit závěry týdenních hodnocení,
- dbát ve všech třídách na větší vyváženost řízených a spontánních činností, zvážit dopolední organizaci vzdělávání tak, aby zajišťovala vyšší plynulost bez nadbytečných prostojů,
- usilovat o zavedení systematické primární logopedické prevence,
- využívat častěji u dětí vhodné příležitosti k sebereflexi vlastní úspěšnosti a vzájemnému situačnímu hodnocení, která posilují rozvoj osobnosti, rovněž tak dětem poskytovat konkrétní zpětnou vazbu pro zlepšování osobních výsledků,
- promyslet rozložení přímé pedagogické činnosti s ohledem na možnost většího rozsahu souběžného pedagogického působení učitelek v dopoledním vzdělávání dětí,

- podporovat rozvoj dovedností učitelek poskytováním pozitivních zkušeností a kvalitní zpětné vazby ke vzdělávacímu procesu prostřednictvím hospitační činnosti vedení školy, ke vzájemným hospitačním motivovat i učitelky.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ke dni 23. 5. 2022
2. Školní matrika – školní rok 2021/2022 (výběr z dokumentace)
3. Školní řád mateřské školy s účinností od 1. 9. 2020
4. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Rokem krok za krokem“ s platností od 1. 9. 2020
5. Třídní vzdělávací programy pro předškolní vzdělávání – školní rok 2021/2022
6. Třídní knihy – školní rok 2021/2022
7. Záznamy o dětech docházejících do mateřské školy ve školním roce 2021/2022 (výběr)
8. Individuální plány rozvoje pro děti s odkladem školní docházky – školní rok 2021/2022
9. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro rok 2022
10. Záписы z jednání pedagogické rady – školní roky 2020/2021 a 2021/2022
11. Dokumentace vztahující se k vlastnímu hodnocení školy – školní roky 2020/2021 a 2021/2022
12. Rozpis přímé pedagogické činnosti – školní rok 2021/2022
13. Inspekční zpráva, čj. ČŠIE-439/16-E, ze dne 16. 5. 2016

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ladislava Jindrová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Ladislava Jindrová v. r.

Bc. Eva Nováková, kontrolní pracovnice

Eva Nováková v. r.

V Pardubicích 20. 6. 2022

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Lenka Prokopcová, ředitelka školy

Lenka Prokopcová v. r.

V Jablonném nad Orlicí 21. 6. 2022